Nr. 28. Warszawa, dnia 24 Kwietnia 1919 r. Rok II.

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Cena numeru pojedyńczego 1 mk. Z zaboru austrjackiego i z terenów b. okupacji austrjackiej można wpłacać za numer „Dziennika Urzędowego M. S. W." 1 kor. 75 h. „Dziennik Urzędowy" przyjmuje ogłoszenia instytucji społecznych i użyteczności publicznej, od osób zaś prywatnych tylko takie, które wynikają ze stosunku do władz rządowych i powyższych instytucji. Cena za wiersz drobnego pisma jednoszpaltowego 1 mk.

Redakcja i Administracja: Pałac Brühlowski, pl. Saski Nr. 9.

I.

352.

USTAWA

w przedmiocie zmiany niektórych przepisów ordynacji wyborczej, objętej dekretami l. 46 i 47 № 18 Dziennika Praw Państwa Polskiego z dn. 6 grudnia 1918 roku, celem przeprowadzenia wyborów posłów do Sejmu Ustawodawczego Rzeczypospolitej Polskiej z części ziem polskich b. zaboru pruskiego.

Art. 1.

Ze względu, że dotąd jeszcze znaczna część ziem polskich zaboru pruskiego jest zajęta przez nieprzyjaciela, przeprowadzenie wyborców posłów do Sejmu Ustawodawczego ze wszystkich ziem polskich tego zaboru nie może się odbyć na podstawie ordynacji wyborczej, objętej dekretem Naczelnika Państwa l. 46 i 47 z 28 listopada 1918 r. № 18 Dziennika Praw Państwa Polskiego z 6 grudnia 1918 r. — przeto celem uzupełnienia Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej posłami tych części ziem polskich zaboru pruskiego, które wolne są od wroga, a w szczególności na obszarze Księstwa Poznańskiego, mają być natychmiast przeprowadzone wybory wedle zawartych w ustawie tej postanowień.

Art. 2.

Powołany w rozdziale III art. 11 ordynacji wyborczej wykaz okręgów wyborczych i siedzib głównych komisji wyborczych, objęty dodatkiem 1 do ordynacji wyborczej pod tytułem: Spis okrę-

gów wyborczych i ilość mandatów IV zabór pruski, zmienia się w ten sposób, że wyrażone w art. 1 terytorjum wyborcze dzieli się na 4 okręgi wyborcze, a mianowicie:

I okręg wyborczy, obejmujący powiaty: Wyrzyski, Bydgoski, miasto Bydgoszcz, Inowrocławski, Strzeliński, Witkowski, Mogileński, Żniński i Szubiński, z ilością 10 mandatów, a siedzibą głównej komisji wyborczej w Mogilnie;

II okręg wyborczy, obejmujący powiaty: Czarnkowski, Chodzieski, Wągrowiecki, Gnieźnieński, Wrzesiński, Jarociński, Śremski, Średzki, Poznański wschodni i Obornicki, z ilością 11 mandatów i siedzibą głównej komisji wyborczej w Gnieźnie;

III okręg wyborczy, obejmujący powiaty: Skwierzyński, Międzychodzki, Wieleński, Szamotulski, Poznański zachodni, miasto Poznań, Kościański, Śmigielski, Babimojski, Międzyrzecki, Nowotomyski, i Grodziski, z ilością 12 mandatów i siedzibą głównej komisji wyborczej w Poznaniu;

IV okręg wyborczy, obejmujący powiaty: Wschowski, Leszczyński, Rawicki, Gostyński, Koźmiński, Krotoszyński, Pleszewski, Ostrowski, Odolanowski, Ostrzeszowski i Kępiński, z ilością 9 mandatów i siedzibą głównej komisji wyborczej w Ostrowie.

Art. 3.

Ilość mandatów, przypadających na powyższe okręgi wyborcze, jest niezależna od tego, czy i o ile wskutek stanu wojennego ludność części powiatów, względnie nawet całych poszczególnych powiatów w skład tych okręgów wchodzących, nie mogłaby brać udziału w akcie wyborczym (art. 81 ord. wyb.).

Ustawa ta nie przesądza innego rozdziału okręgów wyborczych i ilości przypadających na poszczególne okręgi wyborcze mandatów po uwolnieniu od okupacji nieprzyjacielskiej i wcieleniu do Rzeczypospolitej Polskiej reszty ziem polskich zaboru pruskiego.

Art. 4.

Art. 4 ordynacii wyborczej zmienia się w ten sposób, że wojskowi także w czynnej służbie biorą udział w głosowaniu, o ile nie znajdują się poza obszarem wyborów, artykułem 2 określonym. Sposób i miejsce głosowania osób wojskowych określi rozporządzenie wykonawcze.

Art. 5.

Przepis art. 8, ustęp 1, rozdziału II ordynacji wyborczej nie dotyczy członków i urzędników komisarjatu i podkomisarjatów Naczelnej Rady Ludowej zaboru pruskiego, zaś przepis art. 9 ustęp I ordynacji wyborczej i art. 10 ustęp I ordynacji wyborczej nie dotyczy komisarzy i podkomisarzy Naczelnej Rady Ludowej oraz profesorów wyższych uczelni.

Art. 6.

Art. 19, 20 i ustęp 1 art. 21 ordynacji wyborczej zmienia się w ten sposób, że główne komisje wyborcze dla każdego okręgu wyborczego składają się z 5 członków i 3 zastępców, z których dwóch członków i 1 zastępcę wybiorą delegaci rad miejskich miast powiatowych, zaś trzech członków i 2 zastępców delegaci wszystkich innych gmin okręgu. Wybrani w ten sposób członkowie komisji konstytuują się, wybierając ze swego grona przewodniczącego i jego zastępcę.

Art. 7.

Dzień wyborów, t. j. głosowanie, ma być wyznaczone najpóźniej na dzień czterdziesty po dniu zarządzenia i ogłoszenia wyborów (art. 15 ord. wyb,).

Art. 8.

Ukonstytuowanie głównych komisji wyborczych ma nastąpić do dni 5 po dniu zarządzenia wyborów. Główne komisje wyborcze zarządzą przewidziane art. 16 ordynacji wyborczej ogłoszenia do dni 3 po ich ukonstytuowaniu i powołają w tym samym terminie miejscowe komisje wyborcze (art. 25 ord. wyb.). Protesty przeciw wyborowi członków komisji należy wnosić do 24 godzin od chwili dokonania wyboru (art. 24 ord. wyb.) na ręce przewodniczącego komisji — a gdyby ta jeszcze się nie ukonstytuowała — na ręce najstarszego wiekiem członka głównej komisji wyborczej.

Art. 9.

Przewidziane art. 31 ordynacji wyborczej spisy obywateli, jako podstawy list wyborczych, mają naczelnicy gmin przeprowadzić do dni 10 od dnia zarządzenia wyborów, a najdalej 11 dnia dostarczyć spisów tych miejscowym komisjom wyborczym (art. 32 ord. wyb.). Komisje te winny w ciągu dalszych dni 3 zbadać spisy i ustalić listę wyborców (art. 33 ord. wyb.), a w 4 dniu przesłać jeden egzemplarz zatwierdzonej listy głównej komisji wyborczej, zaś drugi egzemplarz wyłożyć do przeglądu przez dni 3 w którym to czasie obywatele mają prawo zgłaszać reklamacje (art. 35, 36 ord. wyb.). O wniesionych reklamacjach zawiadomi komisja interesowanych, których wykreślenia z listy zażądano — w ciągu 48 godzin od wniesienia reklamacji, a tym ostatnim przysługuje prawo wnoszenia kontrreklamacji w ciągu dalszych 24 godzin (art. 38 i 39 ord. wyb.). Rozstrzygnięcie reklamacji i zawiadomienie interesowanych o decyzji przez komisję miejscową nastąpić ma do dni 3 po upływie 3-dniowego terminu wyłożenia listy wyborczej. Odwołania od postanowień komisji miejscowej do głównej komisji wyborczej wnosić można do 48 godzin przez komisję miejscową (art. 40 ord. wyb.).

Art. 10.

Najpóźniej 30-go dnia od ogłoszenia wyborów główna komisja wyborcza zwróci ustaloną ostatecznie listę wyborców komisjom miejscowym (art. 41 ord. wyb.).

Art. 11.

Kandydatury poselskie mają być zgłoszone piśmiennie na ręce przewodniczącego głównej komisji wyborczej najpóźniej 20-go dnia od ogłoszenia wyborów (art. 43 ord. wyb.), zaś utworzenie związków wyborczych przez grupy wyborcze

oraz wady zgłoszenia co do poszczególnych list kandydatów — winni pełnomocnicy grup wyborczych zgłaszać najdalej w dalszych 3 dniach (art. 47 ord. wyb.). O zgłoszonych wadach zawiadomi główna komisja wyborcza właściwych pełnomocników najpóźniej 26 dnia od dnia ogłoszenia wyborów, zakreślając 3 dniowy termin do ich usunięcia (art. 51 i 52 ord. wyb.).

Art. 12.

Główna komisja wyborcza ogłosi najpóźniej 30-go dnia od ogłoszenia wyborów listy kandydatów (art. 54 ord. wyb.), o ile ogłoszenie to w razie zaistnienia warunków, przewidzianych w art. 53 ordynacji wyborczej, nie odpada.

Art. 13.

Z chwilą przeprowadzenia wyborów i wystawienia wybranym posłom listów wierzytelnych, a w każdym razie do dni trzech od ogłoszenia wyniku wyborow przez główną komisję wyboczą (art. 83 i 84 ord. wyb.), gasną mandaty tych członków Sejmu Ustawodawczego, którzy na podstawie dekretu Naczelnika Państwa I. 193 № 14 Dziennika Praw Państwa Polskiego z 8 lutego 1919 r. jako wybrani przy ostatnich wyborach do parlamentu niemieckiego posłowie z terytorjum Księstwa Poznańskiego powołani zostali w skład Sejmu Ustawodawczego Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 14.

Ordynacja wyborcza, objęta dekretami I. 46 i 47 № 18 Dziennik Praw Państwa Polskiego z 6 grudnia 1918 r., o ile ustawą tą nie została zmieniona, obowiązuje zresztą dla wyborów ustawą tą unormowanych.

Art. 15.

Ustawa ta wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. 16.

Wykonanie tej ustawy porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Warszawa, 5 kwietnia 1919 r.

Marszałek:
(—) *Trąmpczyński.*

za Prezydenta Ministrów
Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *S. Wojciechowski.*

„Dz. Pr." z dn. 8.4. 1919 r. № 30 poz. 253.

353.

DEKRET

w przedmiocie zmiany Ustawy Instytutu Muzycznego Warszawskiego z dn. 23 maja 1889 r.

Art. 1.

Instytut Muzyczny Warszawski zostaje przemianowany na Konserwatorjum Muzyczne w Warszawie.

Art. 2.

Konserwatorjum Muzyczne w Warszawie jest państwową wyższą szkołą muzyczną, pozostającą w zawiadywaniu Ministra Sztuki i Kultury.

Art. 3.

Zadaniem Konserwatorjum jest wszechstronne kształcenie w sztuce muzycznej, przygotowywanie nauczycieli i nauczycielek różnych działów muzyki i śpiewu, krzewienie wiedzy muzycznej.

Art. 4.

W bezpłatnem użytkowaniu Konserwatorjum pozostaje nadal na zasadach dotychczasowych na cały czas istnienia Konserwatorjum nieruchomość warszawska, wymieniona w art. 9 Ustawy z dnia 23 maja 1889 r., oznaczona № hipotecznym 2874 lit. C.

Art. 5.

Gdyby Konserwatorjum przestało istnieć lub z nieruchomości, w art. 4 niniejszego dekretu wspomnianej, korzystać, — w takim razie nieruchomość ta ze wszystkiemi znajdującemi się na niej gmachami i zabudowaniami ma być zwróconą Magistratowi m. st. Warszawy.

Art. 6.

Konserwatorjum, będąc odrębną osobą prawną, może nabywać majątek ruchomy i nieruchomy, przewidzianemi w prawie sposobami, zarządzać swojem mieniem, bronić praw swoich w sądzie.

Zbywanie majątku Konserwatorjum może się odbywać za zezwoleniem Ministra Sztuki i Kultury.

Do zawarcia aktów hipotecznych, do których wpływa Konserwatorjum, potrzebne jest zezwolenie Ministra Sztuki i Kultury.

Art. 7.

Minister Sztuki i Kultury wyda statut, określający organizację i sposób funkcjonowania Konserwatorjum.

Art. 8.

Przez wydanie niniejszego dekretu Ustawa Instytutu Muzycznego Warszawskiego z dnia 23 maja 1889 r. traci moc obowiązującą.

Dan w Warszawie, dnia 7 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa: (—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów: (—) *I. J. Paderewski.*

Minister Sztuki i Kultury: (—) *Z. Przesmycki.*

„Dz. Pr." z dn. 8 lutego 1919 r. № 15, poz. 214.

354.

PAŃSTWOWA ZASADNICZA USTAWA SANITARNA.

Art. 1.

Zarząd państwowej Służby Zdrowia, nadzór zwierzchni nad wszystkiemi sprawami zdrowotnemi, sprawy higjeny społecznej i najwyższe kierownictwo spraw lekarskich, należą do Ministerstwa Zdrowia Publicznego.

Art. 2.

Piecza nad zdrowiem ludności należy do zarządów komunalnych w obrębie podległego im terytorjum.

W szczególności do obowiązków zarządów komunalnych należy:

1) piecza nad czystością powietrza, gleby i wody, nad zaopatrzeniem ludności zdatną do picia i potrzeb gospodarczych, nad należytym usuwaniem wód zużytych i nieczystości i odprowadzaniem wód ściekowych;
2) piecza nad przestrzeganiem odpowiednich przepisów, obowiązujących przy budowie i przebudowie domów, przeznaczonych na mieszkania i wszelkie lokale użyteczności publicznej;
3) piecza nad należytem pomieszczeniem ludności w mieszkaniach i nadzór nad stanem zdrowotnym mieszkań;
4) piecza i nadzór nad osobistą czystością ludności, jej mieszkań i otoczenia;
5) piecza nad zapewnieniem chorym należytej opieki lekarskiej i pomocy fachowej dla położnic, opieka nad psychicznie chorymi i dziećmi opuszczonemi;
6) współdziałanie z władzami rządowemi przy zwalczaniu chorób zakaźnych i zapobieganiu im;
7) szczepienie ospy ochronnej;
8) współdziałanie z władzami rządowemi w zwalczaniu nierządu i chorób wenerycznych;
9) zakładanie i utrzymywanie kostnic i cmentarzy oraz czuwanie nad niemi, urządzanie i utrzymywanie grzebowisk;
10) oględziny zwłok;
11) współdziałanie z władzami Zdrowia Publicznego w sprawach nadzoru nad produktami spożywczemi, sposobem ich przechowywania i przyrządzania oraz ich sprzedaży;
12) zakładanie i utrzymywanie rzeźni;
13) nadzór nad przestrzeganiem wszelkich ustaw, przepisów i rozporządzeń sanitarnych, wydawanych przez Państwowe Władze Zdrowia Publicznego;
14) składanie perjodycznych sprawozdań sanitarnych Państwowym Władzom Zdrowia Publicznego według ustanowionych wzorów.

Art. 3.

W myśl przepisów, w art. 2 zawartych, zarządy komunalne winny wykonywać i utrzymywać we własnej administracji niezbędne dla gminy urządzenia sanitarno-techniczne, zakładać i utrzymywać szpitale, przychodnie i przytułki i t. p., utrzymywać lekarzy sanitarnych, akuszerki gminne, pielęgniarki, dezynfektorów i inny niezbędny personel służbowy, stosując się do przepisów i norm, wydawanych przez Ministra Zdrowia Publicznego; na mocy decyzji władzy nadzorczej mają prawo z zachowaniem ustaw obowiązujących; nabywania w drodze przymusowej za odpowiednim odszkodowaniem potrzebnych do wykonania przepisów dekretu niniejszego nieruchomości, źródeł wody wraz z potrzebną ilością otaczającego je terenu oraz prawo przeprowadzania wód i ścieków przez cudze grunty, jak również mają prawo zakazu zamieszkiwania w budowlach, wzniesionych przed ogłoszeniem dekretu niniejszego, uznanych za szkodliwe dla zdrowia mieszkańców lub sąsiadów, aż do czasu dokonania odpowiednich, ściśle określonych przeróbek.

Art. 4.

W razie niewypełnienia przez zarząd komunalny, pomimo upomnień i poleceń lekarza powiatowego, obowiązków, wynikających z dekretu niniejszego, Ministerstwu Zdrowia Publicznego na wniosek lekarza powiatowego, potwierdzony przez okręgowego inspektora lekarskiego, służy prawo wydelegowania do gminy lekarza sanitarnego w celu kontrolowania działalności zarządu komunalnego w zakresie ochrony zdrowia publicznego, względnie przeprowadzania na koszt gminy

potrzebnych w tej dziedzinie zarządzeń, dopóki nie nastąpi poprawa stosunków zdrowotnych.

Władze administracyjne i policyjne obowiązane są nieść pomoc delegowanemu lekarzowi sanitarnemu we wszystkich jego zarządzeniach i czynnościach urzędowych.

Art. 5.

Wydatki, wynikające z przepisów dekretu niniejszego obciążają gminy, względnie powiatowe związki państwowe. Wydatki, wynikające z punktów 6, 7 i 8 art. 2, w połowie obciążają gminy i w połowie Skarb Państwa. W razie uchylenia się gminy od asygnowania niezbędnych sum na wydatki powyższe, odpowiednie sumy mogą być wprowadzane z urzędu do budżetu gminy przez władze nadzorcze na wniosek Ministra Zdrowia Publicznego.

Art. 6.

Pomoc ze Skarbu Państwa na wykonanie zarządzeń sanitarnych i technicznych, wynikających z przepisów dekretu niniejszego, może być udzielana w razach wyjątkowych tym gminom, które wykażą, że ich stan finansowy nie pozwala na całkowite przeprowadzenie tych zarządzeń.

Pomoc ze Skarbu Państwa może być udzielana gminom w postaci pożyczek krótko i długoterminowych, albo zapomóg jednorazowych.

Art. 7.

Ministerstwu Zdrowia Publicznego służy prawo ogłaszania rozporządzeń i instrukcji szczegółowych, wynikających z niniejszego dekretu.

Art. 8.

Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Dan w Warszawie, d. 8 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:
(—) *I. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:
(—) *I. I. Paderewski*

Minister Zdrowia Publicznego:
(—) *Janiszewski.*

„Dz. Pr." z dn. 8 lutego 1919 r. № 15, poz. 207.

355.

DEKRET

w przedmiocie tymczasowych przepisów o pracowniczych związkach zawodowych.

Zgodnie z uchwałą Rady Ministrów stanowię co następuje:

Art. 1.

Związki pracownicze, których zadaniem jest obrona i popieranie interesów ekonomicznych i kulturalnych pracowników danej gałęzi pracy, lub gałęzi pokrewnych lub podobnych podlegają specjalnym przepisom, poniżej wskazanym.

Art. 2.

Wymienione w artykule 1 związki zawodowe podlegają rejestracji przez odpowiednie organy Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 3.

Dla zarejestrowania związków należy złożyć podanie, podpisane conajmniej przez trzech członków założycieli, z dołączeniem dwóch egzemplarzy projektu statutu związku. Podania winny być składane Inspektorowi Pracy tego obwodu, w którego obwodzie związek ma mieć swą siedzibę prawną.

Art. 4.

Podania o zarejestrowanie związków zawodowych, które przewidują w swych statutach prawo tworzenia oddziałów w obrębie całego Państwa Polskiego, należy składać, bądź bezpośrednio bądź za pośrednictwem miejscowego Inspektora Pracy, Głównemu Inspektorowi Pracy w Warszawie. W razie zarejestrowania takiego związku, oddziały jego nie podlegają odrębnej rejestracji, wymaganem jest jednak, przy otwarciu każdego nowego oddziału, zawiadomienie odpowiedniego Inspektora Pracy, z przedstawieniem zarejestrowanego przez władzę centralną statutu.

Art. 5.

Statut winien zawierać następujące dane:
a) o nazwie, terenie, działalności i siedzibie związku,
b) o zadaniach i formach działalności związku,
c) o warunkach przyjęcia na członków, sposobie ich przyjmowania i wykluczania,
d) o sposobie pobierania składek członkowskich,
e) o prawach i obowiązkach władz związku,
f) o tworzeniu, terminie i formach urzędowania tych władz,
g) o rozporządzaniu majątkiem związkowym,
h) o porządku wprowadzania zmian w ustawie, likwidacji działalności związku i o przeznaczeniu majątku jego, w wypadku rozwiązania związku.

Art. 6.

Związek zawodowy, zarejestrowany na podstawie przepisów niniejszego dekretu, jest osobą prawną. Może on nabywać prawa i zaciągać zobowiązania, w szczególności zaś nabywać nieruchomości, otrzymywać zapisy i darowizny bez ograniczeń, przewidzianych w art. 910 Kod. Cyw., zawierać umowy zbiorowe (cennikowe), pozywać przed sąd i być pozwanym.

Art. 7.

Ustawa związku może zawierać przepisy o odpowiedzialności dyscyplinarnej i materjalnej członków związku za niespełnianie przyjętych na siebie względem związku zobowiązań.

Art. 8.

Odmowa rejestracji może nastąpić jedynie w wypadkach następujących:

1) gdy statut związku nie czyni zadość wymaganiom art. 1 i 5 niniejszych przepisów,
2) gdy statut jest przeciwny prawu.

Art. 9.

Na postanowienie Inspektora Pracy, względnie Głównego Inspektora Pracy, przysługuje prawo skargi do sądów ogólnych, w terminie miesięcznym, od daty zakomunikowania przez Inspektora Pracy, względnie Głównego Inspektora Pracy, motywowanej odmowy rejestracji.

Art. 10.

O ile w ciągu dwudziestu dni od czasu złożenia podania, nie nastąpi odpowiedź, związek uważać należy za zarejestrowany.

Art. 11.

Związki zawodowe jednej gałęzi pracy, lub gałęzi pokrewnych albo podobnych, o ile mają siedziby swe w różnych miastach, jako też związki zawodowe różnych gałęzi pracy, działające w jednem mieście lub okręgu, mogą łączyć się w większe zrzeszenia. Rejestracja zrzeszeń związkowych odbywa się w ten sam sposób, co rejestracja poszczególnych związków.

Art. 12.

Wszelkie zmiany statutu winny być rejestrowane. Do rejestracji zmian statutu mają zastosowanie przepisy o rejestracji statutu.

Art. 13.

Zarządy związków zawodowych obowiązane są nadsyłać właściwym Inspektorom Pracy sprawozdania, składane na ogólnym zebraniu, w przeciągu 14 dni od daty walnego zgromadzenia, pod karą grzywny w wysokości mk. 100.

Art. 14.

W razie skierowania działalności związku do zadań, stanowiących przestępstwo lub wykroczenie, Sąd Oręgowy w komplecie karnym, może bądź nałożyć grzywny na winowajców, bądź zawiesić działalność związku na pewien przeciąg czasu, bądź rozwiązać związek.

Art. 15.

Przy powołaniu do życia wszelkich ciał zbiorowych przy Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej i jego organach, przedstawiciele związków zawodowyah będą uważani za przedstawicieli interesów zawodowych klas pracujących.

Art. 16.

Związki zawodowe, które powstały przed wydaniem niniejszego dekretu, powinny w przeciągu dwóch miesięcy od daty ogłoszenia niniejszego dekretu w Dzienniku Praw, przystosować się do przepisów niniejszego dekretu.

Art. 17.

Dotychczasowe przepisy o związkach zawodowych pracowniczych tracą moc obowiązującą.

Art. 18.

Przepisy wykonawcze w kwestji rejestracji wydaje Minister Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 19.

Powyższe postanowienia nie mają zastosowania do zrzeszeń pracowników instytucji państwowych, których statuty podlegają zatwierdzeniu Rady Ministrów.

Dan w Warszawie, dn. 8 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:
(—) *J. Piłsudski.*

Prezydent Ministrów:
(—) *I. J. Paderewski.*

Minister Pracy
i Opieki Społecznej
(—) *J. Iwanowski.*

„Dz. Pr." z dn. 8 lutego 1919 r. № 15, poz. 209.

II.

356.

Rozporządzenie Rady Ministrów w przedmiocie zmiany trybu wydawania paszportów zagranicznych.

Art. 1.

Wydawanie paszportów zagranicznych z dn. 1 maja r. b. przekazuje się upoważnionym do tego organom lokalnym Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Art. 2.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych i Ministerstwo Spraw Wojskowych mają prawo wydawania we wzajemnem porozumieniu instrukcji, obowiązujących w sprawach paszportowych.

Art. 3.

Aż do dalszego zarządzenia paszporty są ważne dopiero po nałożeniu wizy przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych. Wizowaniu nie podlegają paszporty na wyjazd do państw wyszcze-

gólnionych w specjalnej instrukcji Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Art. 4.

Wydawanie paszportów dyplomatycznych i służbowych pozostaje w kompetencji Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Art. 5.

Osoby, przebywające w Polsce za paszportami cudzoziemskiemi i udające się z powrotem za granicę, muszą uzyskać wizę upoważnionego do tego wydawania paszportów urzędu miejsca ich ostatniego pobytu; urząd ten ma zasięgnąć uprzednio opinji Ministerstwa Spaw Zagranicznych.

Art. 6.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych ustali formę paszportu zagranicznego.

Art. 7.

Sprawę przepustek dla robotników sezonowych ureguluje Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Pracy i Opieki Społecznej.

Warszawa, dn. 17 kwietnia 1919 r.

Za Prezydenta Ministrów:
(—) *Wojciechowski.*

III.

357.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie zmiany nazwy wsi „Siergiejewo" na „Pożary".

Nazwa wsi „Siergiejewo", gminy Myszyniec, powiatu Ostrołęckiego zmienia się niniejszym, zgodnie z życzeniem mieszkańców na „Pożary".

Warszawa, dn. 9.IV 1919 r.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych: (—) *S. Kurzyna.*

358.

Rozporządzenie wykonawcze o wyborach poselskich do Sejmu Ustawodawczego z części ziem polskich b. zaboru pruskiego.

1. Na mocy art. 16 Ustawy z dn. 5 kwietnia r. b. w przedmiocie zmiany niektórych przepisów ordynacji wyborczej, objętej dekretami L. 46 i 47 № 18 „Dziennika Praw" z dn. 6 grudnia 1918 r. celem przeprowadzenia wyborów posłów do Sejmu Ustawodawczego Rzeczypospolitej Polskiej z części ziem polskich b. zaboru pruskiego — za zgodą Naczelnika Państwa zarządzam powszechne wybory poselskie w okręgach Ustawą tą określonych na niedzielę dnia 1-go czerwca r. b. Przy obliczaniu terminów w Ustawie z dnia 5 kwietnia r. b. przewidzianych, za dzień zarządzenia wyborów uważać należy dzień 25-go kwietnia r. b.

2. W celu zabezpieczenia wolności wyborów postanawiam co następuje:

a) podczas całego okresu wyborczego od dnia zarządzenia wyborów aż do 1 lipca r. b. włącznie ma się stosować na obszarze I do IV okręgów wyborczych przepisy o wolności zebrań i agitacji wyborczej, obowiązującej podczas wyborów do Sejmu Rzeszy niemieckiej;

b) znosi się wszelkie rozporządzenia, niezgodne z treścią przepisu, podanego pod *a*;

c) znosi się ograniczenia, dotyczące przyjazdu, pobytu i udziału w akcji wyborczej obywateli Polski z innych dzielnic Państwa Polskiego i nie wolno ograniczeń takich wydawać.

3. Zgodnie z art. 14-ym, Ustawy z 5 kwietnia r. b. rozciągam na b. Księstwo Poznańskie moc obowiązującą dekretu o ordynacj wyborczej z dn. 28.XI 1918 r. i zmian do ordynacji tej, wprowadzonych przez dekrety z dn. 26.XII 1918 roku (o zmianach w ordynacj wyborczej) z dn. 8.I 1919 r. (o postanowieniach karnych za przeciwdziałanie wyborom) oraz z dn. 8.II 1919 r. (o zmianach art. 9 ordynacji wyborczej), o ile przepisy w dekretach wymienionych zawarte, nie zostały uchylone lub zmienione przez ustawę z dn. 5 kwietnia r. b.

4. Wojskowi w służbie czynnej głosują tym obwodzie głosowania, gdzie znajdują się od przedednia złożenia list; nie obowiązuje ich zatem art. 2-gi ordynacji wyborczej; listy wojskowych pełnoletnich układają odnośne władze wojskowe i składają je miejscowym oraz głównej komisjom wyborczym najpóźniej 30-go dnia od zarządzenia wyborów; w razie, gdy liczba woj-

skowych, uprawnionych do głosu, przewyższa 500 w jednym obwodzie głosowania, komisja miejscowa może wyłonić dla odbierania od nich głosów umyślną podkomisję z osób cywilnych; zresztą obowiązuje wojskowych ogolny tryb głosowania według art. 70 ordynacji wyborczej.

Sposób udziału osób wojskowych w akcji wyborczej określają rozkazy Dowództwa Głównego w Poznaniu.

Warszawa, dnia 18.IV 1919 r.

Minister Spraw Wewnętrznych
(—) S. Wojciechowski

„Dz. Pr.“ z 24.IV 1919 r. № 33 poz. 270.

359.

INSTRUKCJA

do Ordynacji Wyborczej z dn 6 grudnia 1918 r. i do Ustawy z dn. 5 kwietnia 1919 r. w sprawie wyborów do Sejmu Ustawodawczego w części ziem polskich byłego zaboru pruskiego.

Do art. 1-go Ordynacji Wyborczej z d. 6.XII 1918 r.

Za obywateli Państwa Polskiego uważa się:

a) osoby, urodzone w b. Księstwie Poznańskim,
b) osoby narodowości polskiej, urodzone poza granicami b. Księstwa Poznańskiego,
c) kobiety cudzoziemki — obywatelom polskim poślubione.

W wypadkach, gdy zachodzi wątpliwość co do narodowości polskiej odnośnej osoby, mają miejscowe Komisje wyborcze prawo zażądania uroczystego oświadczenia w tym względzie.

Do art. 3-go Ordynacji Wyborczej z d. 6.XII 1918 r.

Prawo głosowania nie przysługuje tym, co już głosowali w wyborach do Sejmu Ustawodawczego w innych dzielnicach Państwa Polskiego.

Do art. 5-go Ordynacji Wyborczej z d. 6.XII 1918 r.

Pozbawienie praw obywatelskich wchodzi w rachubę w tym jedynie przypadku, jeżeli zawyrokowały je sądy cywilne nie wojskowe i o ile ta kara nie została wymierzona za przestępstwa polityczne.

Do art. 6-go Ordynacji Wyborczej z d. 6.XII 1918 r.

Chorym i kalekom, stawającym w lokalu wyborczym osobiście, wolno posługiwać się przy oddawaniu głosu pomocą innych głosów.

Do art. 7-go Ordynacji Wyborczej z d. 6.XII 1918 r.

O prawie wybieralności do Sejmu rozstrzygają wyłącznie Sąd Najwyższy—co do wyborów zaprotestowanych, i Sejm—co do wyborów niezaprotestowanych.

Do art. 13-go Ordynacji Wyborczej z d. 6.XII 1918 r.

Okrąg wyborczy winien być przez główną komisję wyborczą podzielony na obwody głosowania wielkości, zastosowanej do warunków lokalnych lub dotychczasowej praktyki — w ten sposób, gdy w zasadzie obwód głosowania obejmował jedną gminę z przydzieleniem do niej obok położonych obszarów dworskich, leśnictw i t. p., dozwala się jednak zarówno na dzielenie, jak na łączenie gmin, wszakże z tym, aby liczba mieszkańców każdego poszczególnego obwodu głosowania nie przekraczała trzech tysięcy w miastach 2000, według ostatniego spisu ludności.

Do art. 16-go Ordynacji Wyborczej z d. 6.XII 1918 r.

Lokal wyborczy i lokal rządowy miejscowej komisji wyborczej oraz godziny jej urzędowania wyznaczy przewodniczący tejże komisji, o czym ogłosi w terminach, przewidzianych art. 8 Ustawy z dn. 5-go kwietnia.

Do art. 18-go Ordynacji Wyborczej z d. 6.XII 1918 r.

Komisarz wyborczy jest delegatem Ministra Spraw Wewnętrznych na dany okrąg wyborczy i jako taki obowiązany jest do czuwania nad legalnością akcji wyborczej. W tym celu ma on prawo i obowiązek zaskarżania w drodze właściwej czynności postępowania wyborczego i uchwał, niezgodnych z prawem; wyjaśnia on również wątpliwości, wynikłe przy stosowaniu Ordynacji i niniejszej Instrukcji, dopilnowuje terminów, udziela informacji i t. p. Komisarz wyborczy winien podać do wiadomości publicznej w dziennikach miejscowych miejsce i godziny swego urzędowania. Komisarz wyborczy ma prawo obecności na posiedzeniach Komisji wyborczych miejscowych i głównej.

Do art. 19-go, 21-go Ord. Wyb. i do art. 6-go Ustawy z dn. 5 kwietnia 1919 r.

Zgodnie z art. 6-ym ustawy z dn. 5-go IV, delegatów — w celu wyborów dwóch członków i 1 zastępcy głównej komisji wyborczej—wybierają rady miejskie miast powiatowych, t. j. tych, gdzie mieści się zarząd powiatu,—każda rada po jednym delegacie. Celem wyboru pozostałych 3 członków i 2 zastępców—wybierają po jednym delegacie: w miastach niepowiatowych rady miejskie, w gminach wiejskich gminy rady gminne, a gdzie ich niema—zebrania wszystkich mieszkanców, uprawnionych do wyborów.

Posiedzenia rad miejskich i gminnych, względnie zebrania mieszkańców zwołują komisarze wyborczy. Przewodniczą na tych posiedzeniach i zebraniach umyślnie wybrani przewodniczący. Protokuł podpisany przez przewodniczącego jest

pełnomocnictwem dla delegata, wybranego na zjazd.

Zjazd delegatów celem wybrania członków głównej komisji wyborczej odbywa się w jej siedzibie (art. 2 ust. 5 kwietnia). Zwołuje go i przewodniczy na nim komisarz wyborczy.

Do art. 24-go Ord. Wyb.

W razie założenia protestu przeciwko wyborowi członka komisji głównej ta ostatnia do czasu rozstrzygnięcia pominionego protestu urzęduje w składzie wybranym.

Gdy ordynacja wyborcza przewiduje kompetencje Sądu Najwyższego, jest nim zawsze Sąd Najwyższy w Warszawie.

Do art. 28-go Ord. Wyb.

Komisarze wyborczy i członkowie komisji wyborczych nie mogą kandydować na posłów w okręgach swego urzędowania.

Do art. 30-go Ord. Wyd.

Djety płaci się tylko za dnie rzeczywistej pracy w komisjach. Odnośne rachunki sprawdzają i przesyłają przewodniczący komisji głównych — zastępcy gen. komisarza wyborczego w Poznaniu.

Do art. 31-go Ord. Wyb.

Miejscowe komisje wyborcze mają w razie konieczności prawo sporządzania spisów obywateli. Odnośne koszta sprawdza przewodniczący komisji głównej i rachunki przesyła zastępcy gen. komisarza wyborczego w Poznaniu.

Do art. 35-go Ord. Wyb.

Zatwierdzona przez komisję miejscową lista wyborców może być zmieniona w komisji głównej tylko na podstawie reklamacji.

Wymieniony w ustępie 2-im art. 35-go drugi egzemplarz listy wyborców winien być sporządzony przez komisję miejscową pomiędzy 11—14 dniem od zarządzenia wyborów, t. j. w ciągu dni trzech od chwili otrzymania spisów przez komisję miejscową; winny być one zgodne z oryginałem i zaświadczone podpisami członków komisji miejscowej. Drugi egzemplarz służy do wyłożenia, w myśl ustępu 2-go art. 35-go w lokalu komisji miejscowej, pierwszy zaś, w myśl ustępu 1-go tegoż artykułu, przesłany zostanie do komisji głównej.

Do art. 41-go Ord. Wyb.

Po otrzymaniu z komisji głównej ostatecznej listy wyborców, komisja miejscowa uzgodni drugi egzemplarz listy z tą listą ostateczną.

Do art. 44-go Ord. Wyb.

W razie ustalenia przez główną komisję wyborczą, iż z pośród osób, które podpisały zgłoszenie listy kandydatów, mniej niż pięćdziesiąt jest wciągniętych na listy wyborców, brakujące podpisy mogą być przyjęte w trybie, przewidzianym w art. 51 i 52 Ord. Wyb.

Do art. 45-go Ord. Wyb. i do dekretu z dn. 26 grudnia 1918 r.

Przy oznaczeniu kolejności zgłoszonych list kandydatów należy pominąć dziewiątkę w celu uniknięcia trudności w odróżnieniu jej od szóstki na kartach do głosowania.

Listy otrzymują numery kolejne jednocześnie ze zgłoszeniem.

Przy ogłaszaniu list kandydatów poselskich wolno wymienić proponujące stronnictwa lub ugrupowania, jeżeli w zgłoszeniu je podano.

Na afiszach wyborczych należy wymienić imię i nazwisko oraz zawód i miejsce zamieszkania każdego z kandydatów.

Do art. 46-go Ord. Wyb.

Pełnomocnikowi nie wolno ani cofnąc listy kandydatów, ani czynić w niej żadnych zmian. Mogą to wszystko czynić tylko wszyscy podpisani na zgłoszeniu łącznie.

Do art. 47-go Ord. Wyb.

Podział mandatów pomiędzy grupy, które utworzyły związek wyborczy, winien być dokonany w taki sam sposób, w jaki uskuteczniony zostaje podział mandatów pomiędzy pojedyncze grupy (dodatek № 5 do Ord. Wyb.).

Nprz.: z oznaczonych w dodatku № 5 pięciu grup wyborczych 4-a i 5-a utworzyły związek wyborczy; przy podziale przeto mandatów pomiędzy poszczególne grupy tworzą grupy 4-a i 5-a, w myśl art. 47-go Ord. Wyb., jedną całość; podział uskuteczniony zostaje w sposób następujący:

	I.	II.	III.	IV i V.
Dzielimy przez 1	89.964^{1}	59.389^{2}	32.383^{5}	34.363^{4}
„ „ 2	44.982^{3}	29.694^{7}	16.191^{12}	17.181^{11}
„ „ 3	29.988^{6}	19.796^{9}	19.794	11.454^{17}
„ „ 4	22.491^{8}	14.847^{14}	8.095	8.591
„ „ 5	17.962^{10}	11.877^{16}		
„ „ 6	14.994^{13}	9.898		
„ „ 7	12.852^{15}			
„ „ 8	11.245^{18}			
„ „ 9	9.996			

Dzielnikiem wyborczym jest zatem cyfra 11.245.

Lista wyborcza № 1 otrzymuje 8 mandatów.
„ „ № 2 „ 5 „
„ „ № 3 „ 2 „

zaś związek wyborczy list 4-ej i 5-ej trzy mandaty, co daje w sumie 18 mandatów.

Mandaty, które przypadły w udziale związkowi wyborczemu, zostają podzielone po-

między listy połączone według następującego obliczenia:

		IV.	V.
Dzielimy przez	1	24.185[1]	10.178[3]
„ „	2	12.092[2]	
„ „	3	8.062	

Dzielnikiem wyborczym w obrębie związku jest cyfra 10.178, wskutek czego otrzymuje lista 4-a—dwa mandaty, lista 5-a—jeden mandat.

O ile kandydat przejdzie z dwu list w jednym okręgu, należy przyjąć, że obie te listy otrzymują o jeden mandat więcej i podzielić przypadającą w ten sposób na obie listy liczbę mandatów pomiędzy te listy przyjętą w ordynacji wyborczej metodą de Hondta. Nprz.: lista № 4 otrzymała 30.000 głosów i dwa mandaty, lista № 6 zaś otrzymała 21.000 głosów i 1 maudat. Kandydatami, wybranymi z listy № 4 są A. i B., kandydatem wybranym z listy № 6 jest B. Wskutek tego, iż B. jest wybrany z dwu list, należy przyjąć, iż obie listy otrzymują razem nie 3, ale 4 mandaty. Metodą, przyjętą przez ordynację wyborczą, dzielimy te cztery mandaty między obie listy w sposób następujący:

	30.000	21.000
: 1	30.000[1]	21.000[2]
: 2	15.000[3]	10.500[4]
: 3	10.000	7.000

Wobec tego są wybrani posłami z listy № 4 — A. i B., z listy № 6 — B. i D., czyli: A. B. i D.

Gdyby na listę № 4 padło 30.000 głosów, na listę № 6—18.000 głosow, rachunek wypadłby następująco:

	30.000	18.000
: 1	30.000[1]	18.000[2]
: 2	15.000[3]	9.000
: 3	10.000[4]	6.000

Z tego wynika, iż na listę № 4 przypadłoby trzy mandaty, na listę № 6 tylko 1. Z listy № 4 byłby wybrany oprócz A. i B. jeszcze C., z listy № 6 zaś byłby wybrany tylko B.

Gdyby jeden i ten sam kandydat przeszedł w tym samym okręgu z trzech list, należy przyjąć, iż wszystkie te trzy listy razem otrzymają o dwa mandaty więcej i podzielić przypadającą w ten sposób na te trzy listy liczbę mandatów między te listy, za pomocą tejże metody.

Do art. 52-go Ord. Wyb.

Stwierdzenie nieważności poszczególnych kandydatów nie unieważnia listy.

Do art. 62-go Ord. Wyb.

Na żądanie pełnomocnika wystawia Komisja Główna Wyborcza przedstawicielom grup wyborców legitymacje, stwierdzające prawo ich do reprezentowania swoich grup w lokalu wyborczym w dniu głosowania.

Do art. 69-go Ord. Wyb. i do dekretu z dnia 26 grudnia.

Numer na karcie do głosowania może być drukowany, hektografowany, pisany ołówkiem, piórem lub na maszynie, w formie cyfry arabskiej, lub literami. Przy numerze mogą być umieszczone dodatki, zawierające wyłącznie wskazówki co do samego numeru. Nprz. „3“, „lista № 3“, „na listę № 3“, „głosuję na listę № trzeci“ i t. p.

Napisy wszelkiej innej treści są niedopuszczalne i powodują nieważność karty. Zwłaszcza dotyczy to podpisu składającego kartę.

Do art. 70-go Ord. Wyb.

Koperty, wymienione w art. 70 i 72-im ordynacji, winny być ostemplowane pieczęcią głównej Komisji Wyborczej i dostarczone w odpowiedniej ilości miejscowym Komisjom Wyborczym.

Do art. 76-go Ord. Wyb.

Włożenie kilku kart do jednej koperty pociąga za sobą ich nieważność.

Do art. 78-go Ord. Wyb.

Unieważnione karty należy włożyć do odnośnych kopert i w tym stanie przesłać do głównej Komisji Wyborczej; koperty, z których wyjęto karty ważne, również należy przesłać do Głównej Komisji Wyborczej, w celu ułatwienia jej obliczenia głosów. Wkładać ważnych kart do odnośnych kopert niema potrzeby.

Do art. 79-go Ord. Wyb.

Do protokułu winny być załączone karty zarówno ważne, jak nieważne, każde w oddzielnem opakowaniu. Protokuł wraz z kartami do głosowania i listami wyborców winien być opakowany w papier i opieczętowany.

Do art. 84-go Ord. Wyb.

List wierzytelny dla wybranych posłów mieć będzie brzmienie następujące:

LIST WIERZYTELNY

Główna Komisja Wyborcza w..................

zaświadcza, że

Ob.......................(Imię i nazwisko)...........................
lat..........(zawód)......................zamieszkały w.....................
w dniu......................1919 roku obrany został posłem do Sejmu Ustawodawczego Rzeczypospolitej Polskiej z okręgu wyborczego....................(Nazwa okręgu od siedziby Głównej Komisji Wyborczej)..........
(Miejscowość i data)...
Pieczęć. Podpis przewodnicz. i członków.

Do art. 86-go Ord. Wyb.

Opakowanie nastąpi w sposób, przewidziany w uwadze do art. 79-go. Przez „akta wyborcze“ rozumieć należy całe archiwum Komisji Głównej Wyborczej (protokuły, obydwa egzemplarze list wyborców, wszystkie koperty, w tej liczbie unieważnione i całą korespondencję).

Do art. 87-go Ord. Wyb.

Koszta sporządzenia spisów obywateli ponosi każda gmina, z wyjątkiem wypadku, przewidzianego w instrukcji do art. 31-go.

Warszawa, 18 kwietnia 1919 r.

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) S. Wojciechowski

IV.

360.

Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych do P. P. Szefów Sekcji i Naczelników Wydziałów w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, do Naczelnego Inspektora Policji Komunalnej, Komendanta Głównego Milicji Ludowej, Prezesa Zarządu Ubezpieczeń wzajemnych budowli od ognia, oraz do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych w przedmiocie uzupełnienia okólnika z dn. 5.III 1919 r. o pobieraniu opłat od podań i świadectw urzędowych.

W uzupełnieniu okólnika mego z dnia 5 marca 1919 r. № 1—3824) o pobieraniu opłat od podań i świadectw urzędowych podaję do wiadomości i stosowania następujące zarządzenie P. Ministra Skarbu z dnia 12 marca r.b. № [illegible]/19 / S. VI:

1. Odnośnie do art. 24 Dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. i rozporządzenia wykonawczego Ministra Skarbu z dnia 16-go lutego 1919 r. zarządza się:

1) Urzędnik, któremu poruczono załatwienie podania (referent) ustala, czy i w jakiej wysokości podanie podlega opłacie. Czyni to również wówczas, jeżeli ostateczna decyzja co do treści załatwienia nie jest pozostawiona jemu, lecz przełożonemu (aprobantowi). Aprobant może jednak co do wszelkich podań lub niektórych ich rodzajów zastrzedz sobie decyzję w kwestji opłat; może też w każdym wypadku decyzję referenta co do opłaty zmienić.

2) Referent (względnie aprobant), jeżeli jest zdania, że podanie, wniesione bez uiszczenia opłaty, nie podlega opłacie (art. 6 — 9 Dekretu), winien umieścić na podaniu lub na referacie załatwienia odpowiednią uwagę (np. wolne od opłaty, art. 6. 1. I) i swój podpis.

Analogicznie postępuje się w przypadku, określonym w art. 25.

3) Referent (względnie aprobant), jeżeli jest zdania, że kwota, uiszczona tytułem opłaty, odpowiada ustawie, umieszcza uwagę: „Opłata dostateczna" i podpisuje ją.

4) Referent (wzgl. aprobant), jeżeli jest zdania, że podanie, wniesione bez uiszczenia opłaty, podlega opłacie, lub że opłatę uiszczono niedostatecznie, zarządzi wysłanie zawiadomienia po myśli art. 24 Dekretu i umieści na podaniu uwagę: „Zawiadomienie w myśl art. 24 wysłano dnia ....
do ....
przez Magistrat (Urząd gminny) w ....
.... Mk. (K.).......... fen. (h.). Termin
..........". Miejsce wolne po słowie „do" wypełnia się tylko wówczas, jeżeli podanie podpisało dwóch lub więcej petentów.

5) Do zawiadomień w myśl art. 24 Dekretu używać należy formularzy. Ministerstwo Skarbu zarządza równocześnie wydrukowanie takich formularzy i rozesłanie ich do podwładnych organów z wyjątkiem Kontrolerów straży skarbowej, Centralnej Kasy Państwowej i powiatowych Kas skarbowych. Na przyszłość należy druki te zamawiać w Wydziale gospodarczym Ministerstwa Skarbu.

6) Tekst formularza stanowi uzupełnienie § 7-go rozp. wykon. Według tego tekstu bowiem, dodatkowe uiszczenie opłaty nastąpić może nie tylko przez dostarczenie marek stemplowych, lecz także w gotówce w którejkolwiek powiatowej Kasie skarbowej, W danym razie powiatowa Kasa skarbowa postąpić ma stosownie do art. 30 ust. I Instrukcji tymczasowej dla powiatowych Kas skarbowych. W pokwitowaniu należy ile możności — zwłaszcza wówczas, jeżeli strona okazała zawiadomienie — zaznaczyć, że chodzi o opłatę od podania, oraz wymienić liczbę podania i urząd, do którego je wniesiono.

7) W razie przedłożenia kwitu powiatowej Kasy Skarbowej (punkt 6), należy go dołączyć do podania, a na podaniu przy notatce, określonej w punkcie 4, umieścić uwagę: „kwit powiatowej Kasy skarbowej w ....
№ ...."

8) Jeżeli podanie, podlegające opłacie, wniesiono do Urzędu niewłasciwego, a opłaty nie uiszczono wcale lub uiszczono ją niedostatecznie, natenczas Urząd niewłaściwy, jeżeli uważa za stosowne podanie odstąpić właściwemu, może to uczynić, niewystosowując zawiadomienia w myśl art. 24. W takim razie Urząd właściwy zawiadamia petenta.

9) Jeżeli w przypadku, określonym w punkcie 8, Urząd niewłaściwy nie przesyła podania urządowi właściwemu, lecz uważa za stosowne zwrócić podanie petentowi, natenczas ma—w analogicznem zastosowaniu art. 7 Dekretu—zwrócić podanie odrazu, nie wdrażając postępowania w myśl art. 24. W załatwieniu odmownem z powodu niewłaściwości, może Urząd pouczyć petenta, że wrazie złożenia podania w Urzędzie właściwym, należy opłatę uiścić wzgl. uzupełnić.

10. Postępowanie, określone w art. 24, ma na celu zniewolić petenta do uiszczenia opłaty przez odmówienie mu odpowiedzi na podanie.

Z reguły w przypadkach, o których mowa w art. 24, nie należy przedsiębrać żadnych czynności urzędowych, zmierzających do załatwienia podania, zanim petent uczyni zadość wezwaniu dodatkowego uiszczenia opłaty. Ponieważ jednak w myśl intencji ustawodawcy dopiero odmówienie odpowiedzi należy uważać za „pozostawienie podania bez biegu", przeto w wypadkach, w których zupełne wstrzymanie załatwienia groziłoby niebezpieczeństwem niemożności załatwie-

nia przychylnego, dopuszczalne są wyjątki od powyższej reguły. Wolno w takich razach wydać zarządzenie tymczasowe — oczywiście z równoczesnem wystosowaniem zawiadomienia w myśl art. 24.

Odpowiedź jednak stanowcza na podanie czyli właściwe „załatwienie podania" może nastąpić dopiero i tylko w razie uiszczenia opłaty. Załatwienie tymczasowe mimo nieuiszczenia lub niedostatecznego uiszczenia opłaty Urząd winien umotywować.

W końcu zauważa się odnośnie do §§ 4, 5 i 6 rozp. wykon., co następuje:

a) jeżeli w pewnym urzędzie kancelarję prowadzi się systemem decentralizacji (t. j. jeżeli numeracja akt jest dla każdego wydziału odrębna i zaopatrzenie aktu w numer odbywa się dopiero w kancelarji wydziału, wspólne zaś dla wszystkich wydziałów „biuro podawcze" zajmuje się jedynie przyjmowaniem podań i rozdziałem między poszczególne wydziały), na tenczas przepisy cytowanych trzech paragrafów, dotyczące „urzędnika, zapisującego treść podania do dziennika podawczego", stosować należy do urzędnika, prowadzącego biuro podawcze.

b) jeżeli referent nie kasuje marek stemplowych sam, lecz upoważnia do tej czynności innego urzędnika (§ 5), natenczas mimo to każde podanie, zaopatrzone w marki stemplowe, winno być okazane referentowi przed skasowaniem marek; referent winien stwierdzić, czy nie nasuwa się podejrzenie podrobienia, przerobienia lub zdjęcia z innego papieru.

II. Sumę, określoną w końcowym ustępie § 11 rozporządzenia wykonawczego Ministerstwa Skarbu, urzędy, mające siedzibę w Warszawie, wnosić mogą bądź do kasy wydziału III zarządu skarbowego (Elektoralna 2), bądź do Centralnej Kasy Państwowej.

UWAGA: Punkt 5 powyższego rozporządzenia P. Ministra Skarbu w zastosowaniu do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych winien mieć brzmienie następujące: Do zawiadomień w myśl art. 24 Dekretu używać należy formularzy. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zarządza równocześnie wydrukowanie formularzy i rozesłanie ich do podwładnych organów. Na przyszłość należy druki te zamawiać w Wydziale gospodarczym Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Warszawa, dn. 29 marca 1919 r.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:
(—) *J. Bek.*

361.

Okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych do Powiatowych Komisarzy Rządowych byłej okupacji niemieckiej w przedmiocie wstrzymania wypłaty zapomóg rodzinom żołnierzy i rezerwistów b. wojska rosyjskiego.

Według postanowień rosyjskiej Ustawy wojskowej z dn. 25 czerwca 1912 r. obowiązek płacenia zasiłków członkom rodzin rezerwistów armji rosyjskiej nie trwa dłużej, jak rok po ogłoszeniu rozkazu najwyższego o przywróceniu stopy pokojowej lub rozpuszczeniu pospolitego ruszenia. Ponieważ pokojem brzeskim zakończono wojnę z Rosją oraz zarządzono demobilizację armji rosyjskiej, przeto obowiązek wypłaty zasiłków zgasł w lutym 1919 r.

Wobec tego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu poleca Panu wstrzymać dokonywane dotąd przez organy samorządne wypłaty takich zasiłków, o ile te (po 1-szym marca) jeszcze są dokonywane. Dalsza bowiem wypłata ustawowo już więcej nieuzasadnionych zasiłków dla rodzin rezerwistów byłej armji rosyjskiej jest dla skarbowości miast i gmin, które są w krytycznem położeniu materjalnem, nader uciążliwa.

Wypłata takich zasiłków na terenie b. okupacji austrjacko-węgierskiej została już wstrzymana okólnikiem M. S. W. z dnia 26 lutego 1919 roku № 36646.II—0—2767.

Warszawa, dn. 3.IV 1919 r.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:
(—) *Józef Bek.*

V.

362.

Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu w przedmiocie marek stemplowych.

Wobec tego, że Kasy powiatowe na obszarze byłej okupacji austrjacko-węgierskiej już zostały zaopatrzone we wszystkie rodzaje polskich marek stemplowych, zarządza się:

Używanie marek stemplowych, wydanych przez władzę okupacyjną austrjacko-węgierską, dozwolone jest tylko do końca kwietnia 1919 r.

Użycie takich marek stemplowych po terminie powyższym nie będzie uznane za dopełnienie obowiązku uiszczenia opłaty skarbowej.

Minister Skarbu
(—) *Karpiński.*

„Monitor Polski" № 87 z dn. 16.IV 1919 r.

Drukiem F. Wyszyńskiego i S-ki, Warszawa, Zgoda № 5.